

PRIVREDNA
KOMORA
SRBIJE

CEVES
CENTAR ZA VISOKE
EKONOMSKE STUDIJE
CENTER FOR ADVANCED
ECONOMIC STUDIES

DRVO

SEKTORSKI PREGLED OKTOBAR 2016.

GLOBALNO TRŽIŠTE

Svetski indeks cena sirovog drveta (GSPI) je porastao za 4,2% u drugom kvartalu 2016. godine u odnosu na prvi

Ovo povećanje je najveće kvartalno povećanje još od drugog kvartala 2011. godine. Cene su porasle u 16 od 19 regija koje posmatra ovaj indeks i generalno su bile više posmatrano u dolarima i lokalnim valutama. Najveći porast cena posmatrano u dolarima se desio u Rusiji, Brazilu, Nemačkoj i Britanskoj Kolumbiji. Jedini regioni u kojima su zabeležene niže cene bile su Čile, gde je izvoz oslabio, kao i sever SAD-a, gde je izvoz u zemlje Azije usporio prvih meseci ove godine. Tokom prve polovine 2016. godine, globalna trgovina mekim drvetom bila je viša za otprilike 1% u odnosu na isti period prošle godine, procenjuje Wood Resources International. Gotovo 50% globalne trgovine podrazumeva uvoz u zemlje Azije (specifično Kina, Južna Koreja i Japan), zatim u zemlje Evrope i Severne Amerike. Udeo Azije u svetskoj trgovini je opao sa 52% koliko je iznosio 2015. godine usled smanjenog uvoza u Kinu. Najveća promena u tokovima trgovine trupcima u proteklih deset godina je bio pad udela nordijskih zemalja sa skoro 18% 2005. godine na 9% 2015. godine. Uzrok je taj što su nordijske zemlje povećale svoju domaću proizvodnju kako bi umanjili oslanjanje na uvoz sirovog drveta.

Najvažniji tokovi trgovine u 2015. godini su bili:

1. Novi Zeland – Kina
2. Rusija – Kina
3. SAD – Kina
4. SAD – Kanada
5. Norveška – Švedska

GSPI 1995-2016 (Wood Resource Quarterly)

Nivo aktivnosti svetske trgovine se nastavio zdravim tempom pri početku trećeg kvartala 2016. godine sa obimom isporučene sirovine višim u odnosu na isti period 2015. godine.

Tropski snabdevači gube prisustvo na evropskom tržištu podova

Domaća proizvodnja u EU je u porastu, dok upotreba hrasta postaje sve dominantnija. Takođe, dodatne teškoće za uvoznike u EU stvara i jača konkurencija od proizvođača laminiranih podova i podova od drugih materijala. Evropska federacija industrije parketa navodi da je uprkos rastu proizvodnje svake godine od 2009. godine, proizvodnja još uvek 20% niža u odnosu na svoj vrhunac 2007. godine od 98.3 m². Podovi od hrasta činili su 78% svih proizvedenih podova u EU tokom 2015. godine, što je porast u odnosu na 2008. godinu kada je ovaj udeo iznosio 60%.

Kina i građevinarstvo pokretači tražnje za šper pločama

U izveštaju Plywood Global Strategic Business Report 2016 objavljeno je da se očekuje da će svetsko tržište za šperploče dostići obim trgovine od 223,4 miliona kubnih metara do 2022. godine, a kao glavni pokretači rasta navode se oporavak građevinarstva u svetu i rastuće interesovanje za upotrebu šperploča u dizajnu enterijera, naročito za podove, plafone i zidove, kao i nameštaj.

Značajnost šperploča u građevinskom sektoru značajno se povećala tokom protekle decenije zbog raznih prednosti kao što su održivost, odnos snage prema težini i cene. Globalno posmatrano, proizvodnja šperploča je migrirala iz Severne Amerike, Evrope i Južne Azije u Kinu. Tokom 2015. godine ponuda iz Rusije je ostavila trag na svetskoj trgovini, naročito na tržištu EU, najviše pokretano relativno nižim cenama ruskih šperploča od breze. Izveštaj takođe navodi da je Kina trenutno najveće tržište šperploča na svetu vođeno aktivnostima u izgradnji, pogotovo tokom prve polovine 2016. godine. Međutim, u najskorijoj budućnosti očekuje se da će usporavanje rasta BDP-a i viši nivo dostupnih stambenih kapaciteta uticati na umanjenu tražnju. Najbrži rast tržišta šperploča pokazuje Indija sa stopom rasta od 9,2%.

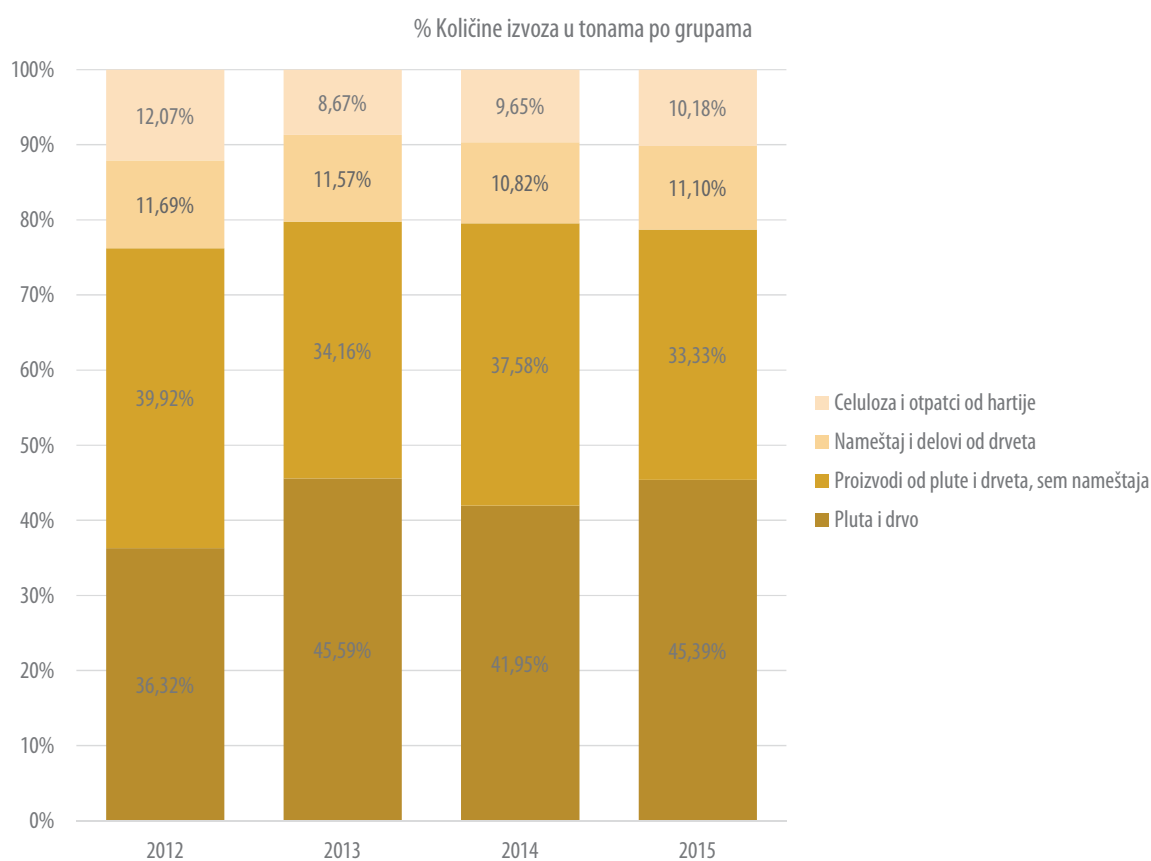
DOMAĆE TRŽIŠTE

Analiza strukture izvoza ukazuje na potencijal za rast

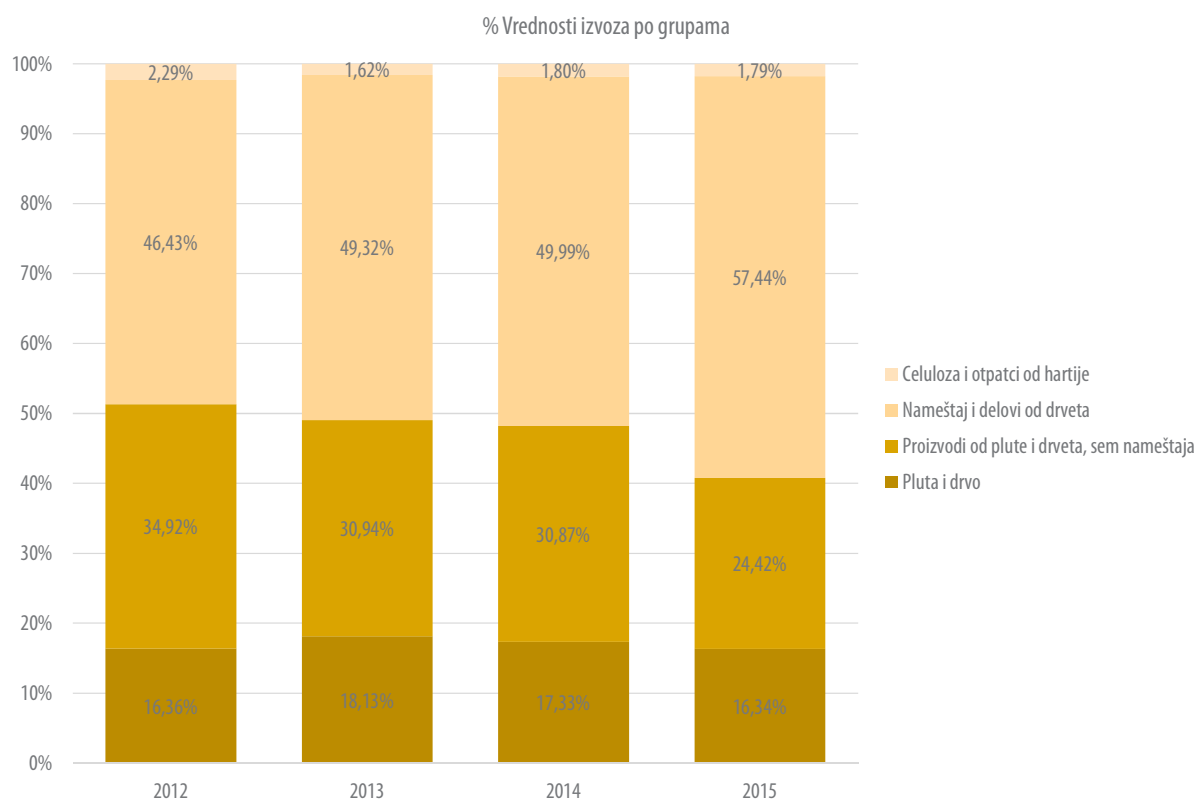
Velika razlika između količine i vrednosti izvoza različitih grupa proizvoda ukazuje na neiskorišćeni potencijal za stvaranje dodate vrednosti. Grafici sa desne strane prikazuju kretanje udela grupa proizvoda od drveta u ukupnoj izvezenoj količini i vrednosti proizvoda i sirovina od drveta za period od 2012-2015. godine.

Izvezenom količinom u tonama dominiraju pluta i drvo, kao i proizvodi od plute i drveta (sem nameštaja), dok znatno manje udele imaju nameštaj i delovi od drveta, kao i celuloza i otpaci od hartije.

Sa druge strane, udeli grupa u ukupnoj vrednosti izvoza pokazuju drugačiju strukturu. Najveći udeo u vrednosti ukupnog izvoza proizvoda i sirovina od drveta ima grupa nameštaj i delovi od drveta. Treba napomenuti da su u ovoj analizi iz ove grupe izostavljeni svi proizvodi koji ne sadrže drvo, kao što je nameštaj od metala i sl. Na drugom mestu po udelu nalazi se grupa proizvoda od plute i drveta (osim nameštaja), dok je udeo sirovina zajedno ispod 20%.

(Izvor: RZS)

(Izvor: RZS)

Ovi podaci pokazuju neiskorišćenost potencijala upotrebe sirovina na domaćem tržištu za stvaranje dodate vrednosti. Umesto izvoza velike količine sirovina za manju ukupnu vrednost, njihovo korišćenje za proizvodnju i izvoz proizvoda višeg nivoa prerade donelo bi veće prihode i dobit domaćim proizvođačima. Pored toga, u posmatranim godinama se može primetiti trend rasta udela proizvoda sa višom dodatom vrednošću u ukupnoj vrednosti izvoza, dok se njihov količinski udeo ne menja znatno, što znači da ovi proizvodi imaju sve više cene na svetskom tržištu. Suprotno tome, udeo u ukupnoj vrednosti izvoza grupe sirovina od plute i drveta ne pokazuje rast sa rastom količinskog udela. Ove činjenice su u skladu sa padajućim cenama sirovog drveta na svetskom tržištu i idu u prilog projekciji oporavka tražnje za proizvodima od drveta na svetskom tržištu.

www.pks.rs